

1982

NOBEL
EDEBİYAT
ÖDÜLÜ

♥ can
çağdaş

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

AĞUSTOSTA
GÖRÜŞÜRÜZ

ÇEVİRİ: EMRAH İMRE

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ

AĞUSTOSTA
GÖRÜŞÜRÜZ

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ

AĞUSTOSTA
GÖRÜŞÜRÜZ

Yayına hazırlayan
Cristóbal Pera

ROMAN

İspanyolca aslından çeviren
Emrah İmre

♥can

Gabriel García Márquez'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Başkan Babamızın Sonbaharı, 1982

Bir Kayıp Denizci, 1982

Kırmızı Pazartesi, 1982

Şer Saati, 1983

Yaprak Fırtınası, 1983

Yüzyıllık Yalnızlık, 1984

Kolera Günlerinde Aşk, 1989

Labirentindeki General, 1990

İyi Kalpli Eréndira, 1991

Hanım Ana'nın Cenaze Töreni, 1992

Aşk ve Öbür Cinler, 1994

Bir Kaçırılma Öyküsü, 1996

Şili'de Gizlice, 1996

Anlatmak İçin Yaşamak, 2005

Benim Hüzünlü Orospularım, 2005

Mavi Köpeğin Gözleri, 2011

Doğu Avrupa'da Yolculuk, 2016

Öyküler, 2021

Yüzyılın Skandalı: Gazete ve dergi metinleri (1950-1984), 2021

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ, 1928'de Kolombiya'nın Aracataca kentinde doğdu. Hukuk ve gazetecilik öğrenimini yarım bıraktı. 1940'lardan başlayarak uzun yıllar gazetecilik yaptı. Yine aynı yıllarda öykü yazmaya başladı. Yayımlanan ilk önemli yapıtı, *Yaprak Firtınası*'ydi. *Albaya Mektup Yok*, ülkesi uğruna savaşarak yaptığı hizmetlerin karşılıksız kaldığını anlayan bir subay eskisinin öyküsüydü. Bunu *Hanım Ana'nın Cenaze Töreni* (1962) ve *Şer Saati* (1962) izledi. García Márquez, en tanınmış romanı *Yüzyıllık Yalnızlık*'i (1967), Meksika'ya ilk gidişinde yazdı. *Yüzyıllık Yalnızlık*'taki bir bölümden esinlenerek yazdığı öykülerini *İyi Kalpli Eréndira* (1972) adlı kitapta toplayan yazar, daha sonra birbiri ardı sıra *Mavi Köpeğin Gözleri*'ni (1972), *Başkan Babamızın Sonbaharı*'nı (1975), *Kırmızı Pazartesi*'yi (1981), *Kolera Günlerinde Aşk*'i (1985), Simón Bolívar'ın yaşamının son aylarını konu edinen *Labirentindeki General*'i (1989), anılarını kaleme aldığı *Anlatmak İçin Yaşamak*'i (2002) yayımladı. García Márquez, 1982'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. 2014'te Meksika'da seksen yedi yaşında öldü.

EMRAH İMRE, 1980'de İstanbul'da doğdu. Auckland Üniversitesi'nde Dilbilim ve Karşılaştırmalı Edebiyat öğrenimi gördü. Portekizce, İspanyolca, İngilizce, Fransızca ve Katalancadan çeviriler yaptı. Can Yayınları'nda on iki yılı aşkın bir süre editörlük yapan Emrah İmre, José Saramago, Gabriel García Márquez, Luisa Valenzuela, Jorge Luis Borges, José Mauro de Vasconcelos, Mario Vargas Llosa, Carlos Fuentes, Virginia Woolf, Luis Sepúlveda, Tina Vallès, Fernando Pessoa, Samanta Schwebelin, César Aira gibi yazarların eserlerini Türkçeye çevirdi.

Önsöz

Babamızın son yıllarında hafıza kaybından mustarip oluşu, tahmin edileceği üzere, bizler için son derece zorlu bir deneyim oldu. Özellikle de bu kaybın, babamızın alıştığı titizlikle yazmayı sürdürme şansını azaltması, onun için korkunç bir hüsrana kaynağıydı. Bir seferinde bize, büyük yazarlara özgü etkileyici ve net bir biçimde şunları söylemişti: “Hafıza hem hammaddem hem de aracım. O yoksa hiçbir şey yok.”

Ağustosta Görüşürüz, rüzgâra ve dalgalara karşı son bir yaratma çabasının sonucu olarak ortaya çıktı. Yaratım süreci, sanatçının mükemmeliyetçiliği ve her geçen gün zayıflayan zihinsel gücü arasında geçen bir mücadeleye dönüştü. Dostumuz Cristóbal Pera, bu edisyona dair kaleme aldığı açıklamalarda, metnin birçok versiyonu arasında gidip geldiği uzun süreci bizden daha iyi ifade eder. O dönemde, sadece Gabo'nun nihai kararını biliyorduk: “Bu kitap işe yaramaz. İmha edilmesi lazım.”

Onu imha etmek yerine bir kenara koyduk ve ne yapılıcağına zamanın karar vereceğini ümit ettik. Metni babamızın ölümünden neredeyse on yıl sonra tekrar okuduğumuzda, çok sayıda keyifli unsur barındırdığını keşfettik. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu kitap babamızın en önemli eserleri kadar cilalanmamış olabilir. Pürüzlere ve küçük çelişkilere sahip olsa da, Gabo'nun eserlerine özgü çarpıcı unsurlarla dolu içeriğinden keyif almayı engelleyen hiçbir şey yok: Yaratıcılığı, şiirsel dili, okuru sarıp sarmalayan anlatımı, insan doğasını algılayışı, –bilhassa aşk konusundaki– yaşanmışlıkları ve talihsizlikleri

sevgi dolu biçimde işleyişi. Aşk, muhtemelen, babamızın bütün eserlerinin ana temasıdır.

Kitabı başta hatırladığımızdan çok daha olumlu bir bakış açısıyla değerlendirince, aklımıza başka bir olasılık geldi: Kitabı tamamlamasını engelleyen zihinsel zayıflama, aslında Gabo'nun bu metnin, tüm kusursuzluklarına rağmen, ne kadar iyi olduğunu fark etmesini de engellemiş olabilirdi. Böylece bir ihanette bulunduk ve okurların alacağı keyfi diğer tüm görüşlerin üstünde tutmaya karar verdik. Şayet okurlar bu tutumumuza hak verirse, belki Gabo da bizi affeder. Bunun mümkün olduğuna güvenimiz tam.

Rodrigo ve Gonzalo García Barcha

1

Adaya 16 Ağustos Cuma günü, öğleden sonra saat üçteki feribotla döndü. Üstünde kot pantolon, ekose gömlek, çorapsız ayağında alçak topuklu gösterişsiz ayakkabılar, elindeyse bir muşamba şemsiye, el çantası ve bagaj niyetine taşıdığı plaj çantası vardı. İskelenin önünde bekleyen taksilerden tuzlu havanın çürüttüğü eski bir modeli seçti. Şoför onu dostane bir tavırla selamladı, sonra da zangırdayan arabasıyla yerli köyünün içinden geçtiler. Köydeki evlerin hasır duvarları balçık kaplı, damları palmiye yapraklarındandı. Cayır cayır ışıldayan denize bakan sokakların zemini kor gibi sıcak kumla kaplıydı. Şoför korkusuz domuzlara ve matadorları andıran çevik adımlarla önünden çekilen çıplak çocuklara çarpmamak için arabayı bir sağa bir sola savuruyordu. Köyü geride bırakınca açık denizle kıyısında mavi balıkçıl kuşlarının cirit attığı lagün arasında uzanan, ortasında kral palmiyeleri yükselen, iki yanında turistik plajlar ve oteller bulunan caddeye saptı. Sonunda otellerden en köhne olanın önüne yanaştı.

Resepsiyondaki adam giriş formunu ve lagüne bakan ikinci kattaki tek odanın anahtarlarını çoktan hazır etmiş, imza için kadını bekliyordu. Kadın basamakları dört uzun adımda çıktı ve eski püskü odasına girdi, içe-

risi yeni sıkılmış böcek ilacı kokuyordu ve koca bir çift kişilik yatak odanın neredeyse tamamını işgal ediyordu. Kadın plaj çantasını açtı, oğlak derisinden makyaj çantasını ve kaldığı sayfayı fildişinden mektup açacağıyla işaretlemediği kitabını çıkarıp başucu sehпасına koydu. Ardından pembe ipek bir gecelik çıkardı ve yastığının altına yerleştirdi. Son olarak da çantadan üstünde tropikal kuş desenleri bulunan bir ipek eşarp, kısa kollu beyaz bir gömlek ve hayli yıpranmış spor ayakkabılar çıkarıp bunları banyoya götürdü.

Üstüne çekidüzen vermeden önce alyansını ve sağ kolundaki erkek saatini çıkarıp lavabonun üstündeki rafa koydu, ardından seyahat kirini temizlemek ve üstüne çöken mayhoşluğu dağıtmak için acele hareketlerle yüzünü yıkadı. Kurulandıktan sonra aynada, yaptığı doğumlara rağmen dolgunluğunu kaybetmeyen dik memelerini süzdü. Cildinin gençliğindeki halini hatırlamak için ellerini yüzüne götürüp yanaklarını gerdi. Boynundaki kırışıklarda parmaklarını gezdirdi, bunlardan kurtulmanın çaresi yoktu. Dudaklarını ayırıp kusursuz dişlerini gözden geçirdi, onları feribotta yediği öğle yemeğinin ardından fırçalamıştı. Tıraşlı koltukaltlarına deodoran sürdü ve cebine AMB harfleri işlenmiş tiril tiril pamuk gömleğini giydi. Yerlilerinki gibi dümdüz, omzuna kadar inen saçlarını taradı ve kuş desenli eşarpla bağlayarak atkuyruğu yaptı. Dudaklarına gösterişsiz bir nemlendirici sürdü, işaretparmaklarının uçlarını diliyle ıslatıp kaşlarını düzeltilti, kulaklarının arkasına birer fis Maderas de Oriente marka parfüm sıktı, son olarak da hayatının sonbaharındaki annelere özgü yüzünü aynada inceledi. Kozmetik ürünlere uzak cildinin rengi ve dokusu şeker pekmezini andırıyordu. Topaz rengi güzelim gözlerini örten gözkapakları Portekizli kadınları gibi hafif esmerdi. İçinden kendini eleştirse ve acımasızca yargılasa

da görünümünü fena bulmadığını belirtti. Geç kaldığını ancak alyansını ve saatini takınca fark etti: Saat dörde altı vardı. Yine de birkaç dakika boyunca anılara daldı ve lagünün tepesinde kanat çırpmadan tembelce süzülen balıkçıl kuşlarını izledi.

Taksi otelin kapısının önündeki çınar ağaçlarının gölgesinde onu bekliyordu. Şoför herhangi bir tarife gerek duymadan yola çıktı, palmiyeli caddeden geçerek otellerin arasındaki bir açıklıkta bulunan halk pazarına yöneldi ve bir çiçekçi tezgâhının önünde durdu. Oturduğu plaj sandalyesinde uyuklayan şişman bir siyah kadın kornayı duyunca sıçrayarak uyandı, arabanın arka koltuğundaki kadını tanıdı ve onun için önceden hazırladığı kuzgunkılıcı demetini hoş sözler ve gülücükler eşliğinde kadına takdim etti. Taksi tekrar yola çıktı, birkaç sokak sonra daracık bir yan yola saptı ve bir yanında sarp kayalar yükselen bir yar boyunca yukarı tırmanmaya başladı. Sıcaklığın daha da berrak hale getirdiği göğün altında Karayip denizi uzanıyordu, lüks yatlar yan yana limana dizilmişti, saat dört feribotu anakaraya dönmek için yola çıkmıştı. Yoksullar mezarlığı tepenin en üst noktasındaydı. Kadın mezarlığın paslı kapısını hiç zorlanmadan iterek açtı ve uzamış otların arasında zar zor seçilen mezarların arasından elinde demetiyle yürüdü. Mezarlığın ortasındaki iri ebegümecini kerteriz alarak annesinin mezarını buldu. Zemindeki sivri taşlar ayak-kabıllarının ısınan kauçuk tabanlarının ötesinden ayaklarını acıtıyor, muşamba şemsiyesini yok sayan haşin güneş cildini yakıyordu. Çalıkların arasından çıkan bir iguana aniden önünde durdu ve bir an ona baktıktan sonra koşarak gözden kayboldu.

Kadın cebinde taşıdığı bahçıvan eldivenlerini eline geçirdi ve üç mezar taşının önündeki otları temizledikten sonra annesinin isminin ve sekiz yıl önceki ölüm ta-

rihinin yazılı olduğu, mermeri sararmaya yüz tutmuş mezar taşını buldu.

Her yıl 16 Ağustos'ta, aynı saatte, aynı taksiye binip aynı çiçekçiye uğradıktan sonra, kavurucu güneşin altında bu mezarlığa gelir, annesinin mezarına taptaze bir demet kuzgunkılıcı bırakırdı. Sonrasında, anakaraya dönen ilk feribot ertesi sabah saat dokuzda kalkana dek başka bir işi olmazdı.

Adı Ana Magdalena Bach'tı, doğumunun üstünden kırk altı, sevdiği ve kendisini seven adamla evlenmesinin üstünden yirmi yedi yıl geçmişti. Mutlu bir evliliği vardı, öncesinde hiç sevgilisi olmamış, evlenince edebiyat fakültesini bırakmıştı. Annesi meşhur bir Montessori öğretmeni idi ve övülecek yönü çok olsa da ömrü boyunca öğretmenliği anneliğinin önüne geçmişti. Ana Magdalena'nın bal rengi gözleri annesine çekmişti, keza ketumluğu ve kişiliğini şekillendirmekteki akılcı yaklaşımı da. Müzisyen bir aileden geliyordu. Babası piyano öğretmeni idi ve kırk yıl boyunca Belediye Konservatuvarı'nda müdürlük yapmıştı. Kendisi gibi müzisyen bir aileden gelen kocası orkestra şefiydi ve konservatuvar müdürü kayınpederi emekli olunca onun yerine geçmişti. Pırlanta gibi yetiştirdikleri oğulları yirmi iki yaşında Ulusal Senfoni Orkestrası'nın başçellisti olmuş, özel bir oturma da Mstislav Leopoldoviç Rostropoviç'ten büyük övgüler almıştı. On sekiz yaşındaki kızlarıysa hemen her çalgıyı kulaktan öğrenebilse de bu yeteneğini sadece evde kalmamak için bahane olarak kullanıyordu. Hari-kulade bir caz trompetçisiyle mutlu bir ilişkisi olmasına rağmen asıl arzusu, ebeveyninin rızası olmasa da, Yalınayak Carmelita Rahibeleri tarikatına katılmaktı.

Ana Magdalena'nın annesi, adaya gömülmek istediği-ni ölmeden üç gün önce dile getirmişti. Her ne kadar Ana Magdalena cenazeye gitmek istese de insanlar buna mâni

olmuş, üzüntüden öleceğini söylemişlerdi, ki kendisi de böyle düşünüyordu. Annesinin ilk ölüm yıldönümünde babası onu adaya götürmüş, mermer mezar taşını da o zaman yaptırmışlardı. Motorlu bir tekneyle adaya ulaşmaları neredeyse dört saat sürmüş, hava koşulları yolculuk boyunca canlarına okumuştı. Ana Magdalena balta girmemiş ormanın hemen önünde denize uzanan pırıl pırıl kumsallara, kuşların cümbüşüne, dingin lagünün tepesinde melekler gibi süzülen balıkçılara hayran kalmıştı. Açık havada, hindistancevizi ağaçları arasına gerilmiş hamaklarda geceyi geçirdikleri köyün sefaleti karşındaysa bulunmuştu. Buranın meşhur bir şairin ve yakında cumhurbaşkanı olacak görkemli bir senatörün doğum yeri olduğuna inanmak zordu. Zamansız patlayan dinamitler yüzünden kollarını kaybederek kötürüm kalmış siyah balıkçıların ne kadar fazla olduğunu görünce çok şaşırılmıştı. Her şeye rağmen, annesinin neden buraya gömülmek istediğini mezarlığın bulunduğu tepeye çıkıp manzarayı gördükten sonra anlamıştı. Issız olsa da insanın kendini asla yalnız hissetmeyeceği bir yerdi burası. Böylece Ana Magdalena Bach annesinin yerini kabullenmiş ve her yıl mezarına bir demet kuzgunkılıcı bırakmaya karar vermişti.

Ağustos havaların iyice ısındığı ve sağanakların başladığı aydı, ama Ana Magdalena bunu, aksatmadan ve daha yalnız başına yerine getirmesi gereken bir nevi tövbe ayını gibi görmüştü. Çocukları anneannelerinin mezarını görmek istediklerinde işler pek yolunda gitmemiş, adaya ulaşana kadar akla kararı seçmişlerdi. Bindikleri tekne, hava kararmadan adaya ulaşmak adına, yağmura rağmen yoluna devam etmiş, çocuklar dehşete düşmüş ve sallantıdan içleri dışlarına çıkmış halde adaya ayak basmışlardı. Neyse ki şanslıydılar ve geceyi adanın ilk otelinde geçirmişlerdi. Senatör burayı devlet bütçesiyle inşa etse de kendi cebinden yapmış gibi böbürlenmişti.

Lagünün durgun mavi sularının yanındaki bir otelde tek başına oturan Ana Magdalena Bach, otelin barındaki adamları seyrediyor. Yirmi yedi yıldır mutlu bir evliliği var, kocası ve çocuklarıyla kurduğu hayattan kaçmak için hiçbir nedeni yok. Yine de her ağustos ayında feribotla annesinin gömülü olduğu adaya geliyor ve bir geceliğine yeni bir sevgili buluyor. Salsa ve boleroyla dolu boğucu Karayip akşamlarında Ana, her yıl arzusunun ve kalbinde saklı korkunun iç bölgelerine doğru yolculuğa çıkıyor.

Gabriel García Márquez'in ölümünden neredeyse on yıl sonra kitaplaştırılan ve dünyayla aynı anda Türkçede yayımlanan yeni eseri *Ağustosta Görüşürüz* özgürlük, pişmanlık, kişisel dönüşüm ve aşkın gizemleri üzerine derin bir çözümleme ve dünyanın tanıdığı en büyük yazarlardan Márquez'in okurlarına beklenmedik hediyesi.

#kolombiyaedebiyatı #yolculuk #aşk #özgürlük #dönüşüm #mutluluk

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6313-7

9 789750 763137